

Tadqiqot **uz**

ЎЗБЕКИСТОНДА ИЛМИЙ-АМАЛИЙ ТАДҚИҚОТЛАР МАВЗУСИДАГИ КОНФЕРЕНЦИЯ МАТЕРИАЛЛАРИ

2020

- » Ҳуқуқий тадқиқотлар
- » Фалсафа ва ҳаёт соҳасидаги қарашлар
- » Тарих саҳифаларидағи изланишлар
- » Социология ва политологиянинг жамиятимизда тутган ўрни
- » Иқтисодиётда инновацияларнинг тутган ўрни
- » Филология фанларини ривожлантириш йўлидаги тадқиқотлар
- » Педагогика ва психология соҳаларидағи инновациялар
- » Маданият ва санъат соҳаларини ривожланиши
- » Архитектура ва дизайн йўналиши ривожланиши
- » Техника ва технология соҳасидаги инновациялар
- » Физика-математика фанлари ютуқлари
- » Биомедицина ва амалиёт соҳасидаги илмий изланишлар
- » Кимё фанлари ютуқлари
- » Биология ва экология соҳасидаги инновациялар
- » Агропроцессинг ривожланиш йўналишлари
- » Геология-минерология соҳасидаги инновациялар

conferences.uz

No 21
31 октябрь

**"ЎЗБЕКИСТОНДА ИЛМИЙ-АМАЛИЙ ТАДҚИҚОТЛАР"
МАВЗУСИДАГИ РЕСПУБЛИКА 21-КҮП ТАРМОҚЛИ
ИЛМИЙ МАСОФАВИЙ ОНЛАЙН КОНФЕРЕНЦИЯ
МАТЕРИАЛЛАРИ
14-ҚИСМ**

**МАТЕРИАЛЫ РЕСПУБЛИКАНСКОЙ
21-МЕЖДИСЦИПЛИНАРНОЙ ДИСТАНЦИОННОЙ
ОНЛАЙН КОНФЕРЕНЦИИ НА ТЕМУ "НАУЧНО-
ПРАКТИЧЕСКИЕ ИССЛЕДОВАНИЯ В УЗБЕКИСТАНЕ"
ЧАСТЬ-14**

**MATERIALS OF THE REPUBLICAN
21-MULTIDISCIPLINARY ONLINE DISTANCE
CONFERENCE ON "SCIENTIFIC AND PRACTICAL
RESEARCH IN UZBEKISTAN"
PART-14**

ТОШКЕНТ-2020

УУК 001 (062)
КБК 72я43

"Ўзбекистонда илмий-амалий тадқиқотлар" [Тошкент; 2020]

"Ўзбекистонда илмий-амалий тадқиқотлар" мавзусидаги республика 21-күп тармоқли илмий масофавий онлайн конференция материаллари тўплами, 31 октябрь 2020 йил. - Тошкент: Tadqiqot, 2020. - 11 б.

Ушбу Республика-илмий онлайн конференция 2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналишлари бўйича Ҳаракатлар стратегиясида кўзда тутилган вазифа - илмий изланиш ютуқларини амалиётга жорий этиш йўли билан фан соҳаларини ривожлантиришга бағишиланган.

Ушбу Республика илмий конференцияси таълим соҳасида меҳнат қилиб келаётган профессор - ўқитувчи ва талаба-ўқувчилар томонидан тайёрланган илмий тезислар киритилган бўлиб, унда таълим тизимида илфор замонавий ютуқлар, натижалар, муаммолар, ечимини кутаётган вазифалар ва илм-фан тараққиётининг истиқболдаги режалари таҳлил қилинган конференцияси.

Масъул мухаррир: Файзиев Шохруд Фармонович, ю.ф.д., доцент.

1.Хуқуқий тадқиқотлар йўналиши

Профессор в.б.,ю.ф.н. Юсувалиева Раҳима (Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университети)

2.Фалсафа ва ҳаёт соҳасидаги қарашлар

Доцент Норматова Дилдора Эсоналиевна(Фаргона давлат университети)

3.Тарих саҳифаларидағи изланишлар

Исмаилов Ҳусанбой Маҳаммадқосим ўғли (Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси хузуридаги Таълим сифатини назорат қилиш давлат инспекцияси)

4.Социология ва политологиянинг жамиятимизда тутган ўрни

Доцент Уринбоев Хошимжон Бунатович (Наманганд мухандислик-қурилиш институти)

5.Давлат бошқаруви

PhD Шакирова Шоҳида Юсуповна (Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси хузуридаги "Оила" илмий-амалий тадқиқот маркази)

6.Журналистика

Тошбоева Барнохон Одилжоновна(Андижон давлат университети)

7.Филология фанларини ривожлантириш йўлидаги тадқиқотлар

Самигова Умида Хамидуллаевна (Тошкент вилоят халқ таълими ходимларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш худудий маркази)

8.Адабиёт

PhD Абдумажидова Дилдора Раҳматуллаевна (Тошкент Молия институти)

9.Иқтисодиётда инновацияларнинг туттган ўрни

Phd Воҳидова МеҳриҲасанова (Тошкент давлат шарқшунослик институти)

10.Педагогика ва психология соҳаларидағи инновациялар

Турсунназарова Эльвира Тахировна (Навоий вилоят ҳалқ таълими ходимларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш ҳудудий маркази)

11.Жисмоний тарбия ва спорт

Усмонова Дилфузахон Иброҳимовна (Жисмоний тарбия ва спорт университети)

12.Маданият ва санъат соҳаларини ривожлантириш

Тоштемиров Отабек Абидович (Фарғона политехника институти)

13.Архитектура ва дизайн йўналиши ривожланиши

Бобоҳонов Олтибой Раҳмонович (Сурхандарё вилояти техника филиали)

14.Тасвирий санъат ва дизайн

Доцент Чарiev Турсун Хуваевич (Ўзбекистон давлат консерваторияси)

15.Мусиқа ва ҳаёт

Доцент Чарiev Турсун Хуваевич (Ўзбекистон давлат консерваторияси)

16.Техника ва технология соҳасидаги инновациялар

Доцент Нормирзаев Абдуқаюм Раҳимбердиевич (Наманган мухандислик-қурилиш институти)

17.Физика-математика фанлари ютуқлари

Доцент Соҳадалиев Абдурашид Мамадалиевич (Наманган мухандислик-технология институти)

18.Биомедицина ва амалиёт соҳасидаги илмий изланишлар

Т.ф.д., доцент Маматова Нодира Мухтаровна (Тошкент давлат стоматология институти)

19.Фармацевтика

Жалилов Фазлиддин Содиқовиҷ, фарм.ф.н., доцент, Тошкент фармацевтика институти, Дори воситаларини стандартлантириш ва сифат менежменти кафедраси мудири

20.Ветеринария

Жалилов Фазлиддин Содиқовиҷ, фарм.ф.н., доцент, Тошкент фармацевтика институти, Дори воситаларини стандартлантириш ва сифат менежменти кафедраси мудири

21.Кимё фанлари ютуқлари

Рахмонова Доно Қаҳхоровна (Навоий вилояти табиий фанлар методисти)

22.Биология ва экология соҳасидаги инновациялар

Йўлдошев Лазиз Толивович (Бухоро давлат университети)

23.Агропроцессинг ривожланиш йўналишлари

Доцент Сувонов Боймурод Ўралович (Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш мухандислари институти)

24.Геология-минерология соҳасидаги инновациялар

Phd доцент Қаҳҳоров Ўқтам Абдурахимович (Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш мухандислари институти)

25.География

Йўлдошев Лазиз Толивович (Бухоро давлат университети)

Тўпламга киритилган тезислардаги маълумотларнинг хаққонийлиги ва иқтибосларнинг тўғрилигига муаллифлар масъулдор.

© Муаллифлар жамоаси

© Tadqiqot.uz

PageMaker\Верстка\Саҳифаловчи: Шахрам Файзиев

Контакт редакций научных журналов. tadqiqot.uz
ООО Tadqiqot, город Ташкент,
улица Амира Темура пр.1, дом-2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Тел: (+998-94) 404-0000

Editorial staff of the journals of tadqiqot.uz

Tadqiqot LLC The city of Tashkent,
Amir Temur Street pr.1, House 2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Phone: (+998-94) 404-0000

ТАСВИРИЙ САНЪАТ ВА ДИЗАЙН

1. Ibotov Olim Xushboqovich

CHIZMACHILIK DARSLARINI TASHKIL QILISH VA O'QITISH METODLARI 7

2. Raxmonova Dilafro'z Ibroyim qizi

INFLUENCE OF FINE ARTS ON THE DEVELOPMENT OF THE CHILD'S PERSONALITY IN THE SYSTEM OF ADDITIONAL EDUCATION 9

ТАСВИРИЙ САНЪАТ ВА ДИЗАЙН

CHIZMACHILIK DARSLARINI TASHKIL QILISH VA O'QITISH METODLARI

*Ibotov Olim Xushboqovich
Surxandaryo viloyati Qiziriq tumani
10-umumiy o'rta ta'lif maktabi
chizmachilik va tasviriy san'at fani o'qituvchisi
Telefon raqami: 97 810 12 73*

Annotatsiya. Har qanday fanni O'qitish metodikasining asoslari uchta asosiy tarkibiy qismlar: konsepsiya, ta'lifning metodik tizimi va ular ta'siri natijalarini baholashdan iborat. 8 va 9-sinflarda chizmachilik fanini O'qitish O'quvchilarning yosh xususiyatlari hamda hayotiy va mehnat tajribalaridan kelib chiqqan holda o'ziga xos xususiyatlarga ega.

Kalit so'zlar. Konsepsiya, ta'lifning metodik tizimi, ko'nikma, malaka, amaliy ishlar, innovatsion texnologiyalar, axborot texnologiyalar.

O'quvchilar 8-9-sinfga o'tganlarida bilim olishga ongli ravishda, ma'lum maqsad bilan intiladilar. Shuning uchun O'qituvchi o'z oldidagi vazifalami tahlil qilib, har bir darsning eng optimal tuzilishini o'ylab, dars maqsadlariga to'liq javob beradigan tuzilishni topishga harakat qilishi kerak. Navbatdagi darsning muvaffaqiyati ko'pincha oldin o'tilgan darslar qatorida uning qanday o'rin tutishiga, o'quvchilar egallagan bilim va amaliy ko'nikmalariga hamda ularga tushuntiriladigan bilimning hajmi va mazmuniga bog'liq. Bunda o'qituvchi o'quvchilarning dunyoqarashlari darajasi, darslik yoki ilmiy-ommabop va texnik adabiyotlardan mustaqil o'qib o'rganish imkoniyatlariga tayanadi. Pedagogikada darslarning har xil turlari va o'qituvchining bilimlarni bayon qilishining turli shakllari tahlil qilib berilgan. Masalan, darslar quyidagi turlarga ajratilgan: • yangi materialni o'rganish darsi; • bilim, ko'nikma va malakalarni mustahkamlash darsi; • takrorlash-umumlashtirish darsi; • aralash yoki kombinatsiyalashgan dars. Chizmachilik darslari uchun eng keng tarqalib, ommalashgan dars turi - aralash yoki kombinatsiyalashgan darsdir. Bunda o'qituvchining mavzuni bayon qilishi bilan bir qatorda o'quvchilar tomonidan amaliy ishlarni bajarishi ham muhim ahamiyatga egadir. Ushbu amaliy ishlar o'quvchilarga o'quv adabiyotlaridan foydalanib olingan bilimlarni mustahkamlashga hamda uy vazifalarini bajarish uchun zarur bo'lgan ma'lumotlami o'zlashtirishlariga ko'maklashadi. Hozirgi kunda ta'lif jarayonida interaktiv metodlar, innovatsion texnologiyalar, pedagogik va axborot texnologiyalarini o'quv jarayonida qo'llashga qiziqish ortib bormoqda. Bunda, asosan hozirgacha o'quvchilar tayyor bilimlarni egallahsga o'rgatilgan bo'lsa, zamonaviy texnologiyalar ularni egallayotgan bilimlarni o'zlarini qidirib topishlariga, mustaqil o'rganib, tahlil qilishlariga va imkonli boricha xulosalami ham o'zlarini keltirib chiqarishlariga o'rgatadi. O'qituvchi bu jarayonda shaxsnri rivojlanishi, shakllanishi, bilim olishi va tarbiyalanishiga sharoit yaratadi va shu bilan bir qatorda boshqaruvchilik, yo'naltiruvchilik funksiyasini bajaradi. Bunday ta'lif jarayonida o'quvchi asosiy figuraga aylanadi. Innovatsiya - inglizcha so'z bo'lib, yangilik kiritish, yangilik ma'nolarini bildiradi. Innovatsion texnologiyalar pedagogik jarayon hamda o'quvchi va pedagog faoliyatiga yangilik, o'zgarishlar kiritish bo'lib, uni amalga oshirishda asosan interaktiv metodlardan to'liq foydalilanadi. Interaktiv metodlar - bu jamoa bo'lib fikrashga asoslanadi va pedagogik ta'sir etish usullari bo'lib, ta'lif mazmunining tarkibiy qismi hisoblanadi. Bu metodlaming o'ziga xosligi shundaki, ular faqat pedagog va o'quvchining birgalikdagi faoliyati orqali amalga oshiriladi. Chizmachilik o'qituvchisidan ham zamonaviy texnologiyalarni bilish va ulardan o'zining kasbiy faoliyatida o'rinli foydalana olish malakalariga ega bo'lishlik talab qilinadi. Umum ta'lif maktablaridagi chizmachilik darslari o'zining xususiyatlariga ko'ra boshqa fanlardan birmuncha farqlanadi. O'rganilgan ma'lumotlaming asosiy qismlari bo'yicha

o‘quvchilar individual grafik ishlami bajaradilar va ularni tekshirish jarayonida O‘qituvchi har bir o‘quvchi bilan individual ishlashiga to‘g‘ri keladi. Amalda o‘quvchi chizmachilik fanini O‘qituvchi rahbarligi va nazorati ostida maxsus jihozlangan chizmachilik kabinetida o‘rganadi. Darsda o‘qituvchining nazariy ma’lumotlami tushuntirganidan keyin shu mavzu bo‘yicha O‘quvchilar ish daftarlarida grafik ish bajaradilar. O‘qituvchi har o‘quvchining qobiliyat va imkoniyatlarini yaxshi biladi va uni o‘quv jarayonida hisobga olishi yaxshi samara beradi. Lekin O‘quvchilar bilan individual shug‘ullanish vaqt chegaralangan. O‘qituvchi har bir o‘quvchining ishini kuzatish va ularga chizma bajarishning ratsional yo‘llarini ko‘rsatish, mavzuning qiyin joylarini tushuntirish hamda bajarilgan ishlarni tekshirish imkoniyatiga ega. Shuning uchun o‘qituvchining darsni tashkil qilishiga ko‘p narsa bog’liq.

Foydalanilgan adabiyotlar ro‘yxati.

1. Umumiy o‘rta ta’limning davlat ta’lim standarti va o‘quv dasturi. 4-maxsus son «Chizmachilik». - T.: 1999
2. Ro‘ziye v E. F. Chizmachilik o‘qitish metodikasi. - Urganch: UrDU, 2001
3. www.ziyonet.uz

INFLUENCE OF FINE ARTS ON THE DEVELOPMENT OF THE CHILD'S PERSONALITY IN THE SYSTEM OF ADDITIONAL EDUCATION

*Raxmonova Dilafro'z Ibroyim qizi
Zarafzhon shahar 13-AFCHO'I mактаб o'qituvchisi
Telefon: 93 437-22-84
elektron manzil: dilafuzraxmonova@mail.ru*

Annotation: Art plays a huge role in human development and society. Being an artistic representation of reality, it has a strong impact on the development of personality, forms feelings, thoughts, morality and life principles. The introduction of a person to art is simply necessary, it is especially important in our time. Over the past 20 years, there has been a real social catastrophe, the degradation of the population, and the situation is getting worse every day.

Keywords: Classical art, paintings-abstract, illusions, rock paintings, artistic creativity

This is facilitated not only by factors such as the spread of alcohol, cigarettes, drugs, but also the promotion of an immoral lifestyle, which is the subject of many modern "works of art". The main characters of modern art are bourgeois businessmen, murderers, thieves, saboteurs, paranoids, misanthropists, people deprived of conscience and honor. Modern music, movies and books often promote cruelty, hatred, prudence. Children from an early age already see films filled with murder, crime, violence, anti-law; in books, such stories are also quite common. And all because now artists work for money; there are few who pursue the idea. There are no heroes in our time... more precisely there is, but about them little who knows. Classical art was formed according to the principles of displaying the best features of the world around us. Based on the images of the beautiful, it is an antagonism to the modern and educates the viewer, reader and listener in the spirit of humanism, patriotism and other high principles. Classical art does not contain aggression, but on the contrary, calms the thoughts of a person, encouraging him to feel and transmit love, to do good deeds. "Beauty will save the world" - a phrase from the great work of F. M. Dostoevsky "Idiot". The author meant not the outward beauty and the inner beauty of the spiritual. In his drafts, the writer calls the main character "Prince Christ", thereby reminding himself that he should be as similar as possible to Christ-kindness, philanthropy, meekness, lack of selfishness, the ability to sympathize with human misfortunes and misfortunes. Therefore, the "beauty" of which the hero of the work (and F. M. Dostoevsky himself) speaks is the sum of the moral qualities of a "positively beautiful person". The same principles can be traced in classical music and fine arts [2]. Fine art is one of the types of artistic creativity of a person. It arose 20 thousand years ago, in the Paleolithic era and preserved in the form of rock paintings-abstract and linear images. Scientists have proved that ancient artists reproduced images that came to them in a trance - their illusions. The world of art is a world of illusions. But a man cannot paint what he has never seen, which means that he depicts what really exists, but from his point of view. In each image there is a thought, feelings of the author, which he puts into it; accordingly, these thoughts and feelings are transmitted to the viewer who contemplates this work. If it carries in itself love and kindness - the person is filled with these emotions and radiates them, transferring to people around. The same thing happens with negative, aggressive thoughts. Therefore, in our life it is so important to have good, kind thoughts, to feel love for the world around us. Our task now, more than ever, is to teach this to the future generation in order to avoid war and the extinction of mankind.

It is possible and even necessary to introduce children to art from the very birth. At preschool age, they are most susceptible to various types of art. It is at this stage of development that it is important to begin to form a child's love for classical art. One of the most important tasks of education is the formation of a functionally literate person who has not only subject, but also universal knowledge and skills. The foundations of functional literacy are laid at a young age, including through the introduction of children to art culture: teaching them the ability to see the beautiful in life and art, emotionally perceive works of art and competently formulate their opinion about them, as well as the ability to use the acquired practical skills in everyday life and in project activities (both individual and collective). These skills and abilities, of course, enrich the inner world of students, significantly expand their horizons and give them the opportunity to more consciously and wholeheartedly comprehend the world around them. Recently, all

processes in society have accelerated. The culture of communication of the younger generation has become as pragmatic as possible, and this is facilitated by the trends in the development of the digital world. There are both positive and negative aspects in this. The modern generation is accustomed to dynamic images (television, Internet), in which imagination does not develop and consciousness is dulled. In order to carry out aesthetic education based on modern trends, it is necessary to arouse students' interest in the subject and keep it. Through the development of fine arts there is a transfer of spiritual experience of mankind, preservation of cultural traditions, respect for the historical and cultural heritage of the peoples of the world.

References:

1. Winkelman I. I. History of art of antiquity. Small works / Ed. prepared By I. E. Babanov. — SPb.: Aleteia, State Hermitage Museum, 2000 -800 p.
2. Ilyin I. A. History of art and aesthetics: Elected. Articles / - Moscow: Iskusstvo, 1983-288 p.
3. Kamenskaya E. N. Developmental Psychology and age psychology. Abstract of lectures / A: Phoenix, 2006. – 224p.

**"ЎЗБЕКИСТОНДА ИЛМИЙ-АМАЛИЙ ТАДҚИҚОТЛАР"
МАВЗУСИДАГИ РЕСПУБЛИКА 21-КЎП ТАРМОҚЛИ
ИЛМИЙ МАСОФАВИЙ ОНЛАЙН КОНФЕРЕНЦИЯ
МАТЕРИАЛЛАРИ**

(14-қисм)

Масъул мухаррир: Файзиев Шохруд Фармонович
Мусаҳҳих: Файзиев Фаррух Фармонович
Саҳифаловчи: Шахрам Файзиев

Эълон қилиш муддати: 31.10.2020

Контакт редакций научных журналов. tadqiqot.uz
ООО Tadqiqot, город Ташкент,
улица Амира Темура пр.1, дом-2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Тел: (+998-94) 404-0000

Editorial staff of the journals of tadqiqot.uz
Tadqiqot LLC The city of Tashkent,
Amir Temur Street pr.1, House 2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Phone: (+998-94) 404-0000